

SEKSUALNO NASILJE TOKOM & NAKON SUKOBA

16 DAYS OF ACTIVISM AGAINST GENDER VIOLENCE
16 DÍAS DE ACTIVISMO CONTRA LA VIOLENCIA DE GÉNERO
16 JOURS D'ACTIVISME CONTRE LA VIOLENCE DE GENRE
25 NOV - 10 DEC <http://16dayscwg.rutgers.edu>

Pripremljeno od: Centra za globalno liderstvo žena i Nobel inicijative žena

Seksualno nasilje u vezi sa sukobom – Posljednjih godina, povećana pažnja je usmjerena na oblike seksualnog nasilja koje se dešava u i oko zona sukoba, uključujući i silovanje, seksualno sakaćenje, prisilne trudnoće ili sterilizacije i seksualno nasilje unutar vojske. Ovakvi oblici nasilja predstavljaju ozbiljna kršenja ljudskih prava protiv pojedinki, pojedinaca i zajednica. Dok seksualno nasilje u i oko sukoba predstavlja nastavak oblika nasilja sa kojim se žene i djevojčice suočavaju, nestabilnost i nesigurnost koja dolaze sa sukobom donose tendenciju povećavanja nasilja protiv žena i čine da njegovi oblici budu ekstremniji, široko rasprostranjeni i fatalni. Čak i kada se 'priznati' sukob završi, seksualno nasilje se u visokom procentu može nastaviti u domovima i zajednicama dok opstaje militarizovano okruženje. Mnoge ženske organizacije su naglasile vještačku podjelu kreiranu izrazima kao što su konflikt naspram post-konflikt, ukazujući da se militarizovano nasilje protiv žena nastavlja uprkos formalnog zaustavljanja rata.

Diskusije međunarodnih tijela i vlada o nasilju u vezi sa sukobom ne trebaju samo da obuhvate stvaranje uslova da rat bude 'bezbjedniji za žene,' već primarno treba da budu usmjerene na zaustavljanje ratova. Militarizovano nasilje je direktno povezano sa izgradnjom i jačanjem snaga i hijerarhija, naročito moći nad 'drugima.' Radi toga što militarizam privileguje određene nasilne oblike maskuliniteta koji često naglašavaju moć muškaraca nad ženama (i u nekim slučajevima nad muškarcima), postoji direktna povezanost sa korištenjem seksualnog nasilja kao sredstva učvršćivanja rodnih i političkih hijerarhija. Imajući u vidu ovu realnost, važno je da se muškarci uključuju u proces propitivanja nasilnih oblika maskuliniteta.

Osobe koje su preživjele nasilje su takođe pojasnile načine na koje nedostatak zdravstvene njege, odsustvo servisa podrške i savjetovanja i propuštanje policije i pravosudnih institucija da istraže i procesuiraju djela nasilja, u suštini odvrćaju od prijavljivanja seksualnog nasilja. Kao odgovor na ove probleme i izazove, neophodno je povećanje sredstava u javnim budžetima vlada, kao i sredstava međunarodne zajednice, u svrhu brige i podrške osobama koje su preživjele seksualno nasilje, naročito osiguravanje pristupa službama zaštite reproduktivnog zdravlja i pravilno prikupljanje dokaza. Osim toga, počinitelji seksualnog nasilja takođe trebaju pristup programima i procesima reintegracije, rekonsilijacije i rehabilitacije.

Iako je UN sistem postigao izvjestan napredak u radu na problemu seksualnog nasilja, još uvijek opstaje značajna praznina između debate na međunarodnom nivou i konkretnih promjena na nacionalnom i lokalnom nivou. Potrebno je više učiti na iskustvima organizacija za ženska ljudska prava na nacionalnom nivou. Dok su mjere zaštite žena od nasilja tokom sukoba važne, jednako je važno podržati ulogu žena kao nositeljica promjena i mirotvorki, putem dokumentovanja njihove uloge (uloga) u naporima izgradnje mira i osiguravanja da se njihovi glasovi čuju u nacionalnim i međunarodnim diskusijama.

Karolinino iskustvo (15 godina), Demokratska Republika Kongo

Išla sam sa majkom u polje. Vojnici su nas odveli u Lubao. Tamo su nas vezali, majka je primila 50 udaraca bičem i onda su je odveli u drugu kuću. Meni su takođe vezali ruke i noge i primila sam 80 udaraca bičem. Narednog dana su nas odveli na obalu, gurnuli grane u naše povezane ruke na leđima i gurnuli nas u vodu. Svakog jutra, podneva i večeri, stavili bi nas sve u istu kuću, prisilili bi nas da legnemo na pod, i onda bi nas silovali, sve u istoj sobi. Dok su to radili, udarali bi nas rukama i nogama u stomak, leđa i u lice. Ruka moje majke je bila slomljena; još uvijek je otečena i ne može je koristiti. Bilo je dvanaest vojnika i oni su nas silovali svake večeri. Nisu nam ništa dali da jedemo i pijemo i morali smo da pijemo bilo kakvu vodu koju bismo našle na podu.

Jednog dana smo pobjegle, ali su nas pronašla dvojica mayi-mayi (pripadnici para-milicijske grupe op. prev.) i vratili su nas u Lubao. Mučili su nas nekoliko sedmica i silovali su nas. U avgustu smo uspjele da pobjegnemo, ali kada smo došle [kući], sve je bilo opljačkano i naša kuća je bila spaljena. Prije svega toga, bila sam učenica i imala sam prijatelje, ali sada nemamo kuću, ništa, i zbog toga ja više ne mogu učiti. Kada hodamo ulicom, ljudi nas gledaju sa podsmjehom. Zajednica nas prezire. Nikada neću zaboraviti da sam bila silovana.

Izvod iz:

Amnesty International. 2004. "Demokratska Republika Kongo: Masovno silovanje – vrijeme za pravna sredstva."

<http://www.amnesty.org/en/library/info/AFR62/018/2004>

Predložene akcije

- **Uključite se u Kampanju za zaustavljanje silovanja & rodnog nasilja:** Budite dio prve globalne saradnje između dobitnica Nobelove nagrade za mir, međunarodnih organizacija za javno zalaganje, grupa i pojedinki/pojedinaca koje rade na međunarodnom, regionalnom i lokalnom nivou u cilju zaustavljanja seksualnog nasilja u sukobu. Pozovite na hitnu i bezuslovnu akciju političkih struktura odlučivanja usmjerenu ka sprečavanju silovanja u situacijama sukoba, zaštitu civila i osoba koje su preživjele silovanje, i poziv za pravdu za sve. Uključite se odmah na: <http://www.stoprapeinconflict.org/>.
- **Zalažite se:** Savjet bezbjednosti UN-a je usvojio brojne rezolucije (1325, 1820, 1888, 1889, and 1960) vezane za žene, mir i bezbjednost, i vlade su pozvane na obavezanost u njihovoj primjeni. Zalažite se za učešće žena u donošenju odluka o pitanjima mira i sigurnosti na svim nivoima, uključujući mirovne pregovore; demobilizaciju, razoružanje, repatrijaciju, ponovno naseljavanje i reintegraciju, procese pomirenja i reparacije, izgradnje mira, oporavka i rekonstrukcije. Više informacija je dostupno putem Globalne mreže graditeljica mira: <http://www.gnwp.org/>.
- **Stvarajte sigurne prostore:** Ukoliko vaša organizacija ima iskustvo u pružanju usluga savjetovanja osobama koje su preživjele nasilje, razvijte obuke kako bi obučile druge o odgovarajućim protokolima, dostupnim pravnim i medicinskim resursima, povjerljivosti, prikupljanju dokaza i svjedočenju, kao i senzibilnosti za stanje osoba koje su preživjele nasilje.
- **Širite informacije:** Pozovite medije da izvještavaju o vašim aktivnostima ili ih zamolite da u svom izvještavanju postavite pitanje o seksualnom nasilju u vezi sa sukobom. Pozovite vaše političare i zahtijevajte od njih da podrže međunarodne, nacionalne i lokalne napore usmjerene na zaustavljanje seksualnog nasilja u i nakon sukoba. Koristite vaše stranice na društvenim medijima kao platformu za podjelu informacija o problemima i koracima koje aktivistkinje i aktivisti mogu preduzeti.
- **Podržite organizaciju:** Povežite se sa organizacijama žena u lokalnim zajednicama koje rade u područjima sukoba ili sa zajednicama izbjeglica i raseljenih lica i pružite finansijsku i/ili moralnu podršku njihovim aktivnostima javnog zalaganja i rada sa osobama koje su preživjele seksualno nasilje. Ukoliko imate pristup finansijskim resursima, razmotrite organizovanje događaja za prikupljanje sredstava za organizaciju koja ima dokazano iskustvo u radu sa osobama koje su preživjele seksualno nasilje.
- **Muškarci & dječaci:** Muškarci i dječaci koji vjeruju u ravnopravnost polova mogu biti važni saveznici u aktivizmu za zaustavljanje rodno zasnovanog nasilja u sukobu. Pozovite muškarce i dječake koje poznajete da se zajedno sa vama uključe u aktivnosti 16 Dana aktivizma, i pozovite ih da daju prijedloge na koji način se njihovi vršnjaci mogu uključiti u zaustavljanje nasilja. Za više ideja, posjetite Kampanja bijela vrpca (<http://www.whiteribbon.ca/>) ili Savez za angažovanje muškaraca (MenEngage Alliance) (<http://www.menengage.org/>).

Resursi

- Eriksson Baaz, Maria and Maria Stern. (2010) *Kompleksnost nasilja: Kritička analiza seksualnog nasilja u Demokratskoj Republici Kongo (DRC)*. Sida Radni list o rodno zasnovanom nasilju. http://www.peacewomen.org/assets/file/Resources/NGO/yaw_thecomplexityofviolence_nordicafrica-sida_2010.pdf.
- Nobel Inicijativa žena. (2011) *Rat protiv žena: Vrijeme za akciju na zaustavljanju seksualnog nasilja u sukobu*. http://www.nobelwomensinitiative.org/wp-content/archive/stories/Conference_Ottawa_Women_Forging_a_New_Security/war-on-women-web.pdf.
- Otto, Diane i Helena Gronberg. (2009) "Suočavanje sa seksualnim nasiljem u situacijama sukoba." iz *Žene traže pravdu: Korištenje međunarodnog prava u konfliktnim i post-konfliktnim situacijama*. http://www.iwtc.org/Legal_Handbook/Handbook.pdf.
- Globalna mreža graditeljica mira: <http://www.gnwp.org/>
- Globalno partnerstvo za prevenciju oružanog sukoba: <http://www.gppac.net/page.php?id=1>
- Isis Ženska međunarodna među kulturološka razmjena (Isis WICCE): <http://www.isis.or.ug/>
- Konzorcijum za intervencije u oblasti reproduktivnog zdravlja u sukobu: <http://www.rhrc.org/>
- Stop silovanju u sukobu: <http://www.stoprapeinconflict.org/>
- Stop silovanju sada: UN Akcija protiv seksualnog nasilja u sukobu. *Razni međunarodni resursi u vezi sa seksualnim nasiljem u sukobu*: <http://www.stoprapenow.org/advocacy-resources/>
- UN Women rezolucije i instrumenti: http://www.unifem.org/gender_issues/women_war_peace/resolutions_instruments.php
- Ženske inicijative za rodnu pravdu: <http://www.iccwomen.org/>
- Žene pod opsadom: <http://www.womenundersiegeproject.org/>

Translation provided by United Women Banja Luka

<http://www.unitedwomenbl.org>

